

Значи, при операциитѣ нѣма защо да се боимѣ отъ изтичане на кръвъ.

„Е, — ще кажатъ нѣкои — ако при операциитѣ нѣма опасностъ отъ изтичане на кръвъ, то стига болниятъ да си спомни страшната болка, която ще изпита при рѣзането, за да примрѣ отъ страхъ“.

И тоя страхъ е безосновенъ. Ние казахме, че при операциитѣ болнитѣ не чувствуватъ болка. Ще обяснимъ, какъ става това.

Дълго време ученитѣ си бѣхтали умоветѣ да намѣрятъ срѣдство, което да претѣпява болкитѣ при операциитѣ. Това не било лесна работа. Едва преди 70 и нѣколко години единъ американски ученъ открилъ подходящо лѣкарство, отъ което болнитѣ заспиватъ дълбокъ сънъ. Презъ време на този сънъ тѣ не чувствуватъ никаква болка, каквото и да правятъ съ тѣхъ. Употрѣбението на това лѣкарство не почнало веднага, щомъ станало известно. Додето лѣкаритѣ да свикнатъ съ него и да се убедятъ, че то не е вредно за болния, минали се нѣколко години. Наскоро ученитѣ почнали да изнамиратъ други нови срѣдства за умѣртвяване на болката, така че сега лѣкарътъ може да избира едно или друго срѣдство, което му се вижда най-подходящо за случая.

Ако трѣбва да се прави операция въ ското, носа или въ устата, достатъчно е да се намаже мѣстото, дето ще се рѣже, съ едно особено вещество, наречено **кокаинъ**. Отъ кокаина болниятъ не заспива, а само намазаното мѣсто става нечувствително къмъ болката.

Ако операцията ще се прави на друго мѣсто и тя нѣма да продължи дълго време, то на болния даватъ да помирише друго вещество, отъ което той заспива и при това заспива дълбоко, но кратко време (само нѣколко минути). Презъ време на тоя кратъкъ сънъ надъ болния извършватъ операцията и той не само че не чувствува никаква болка, ами наопаки, **понѣкога** изпитва **голѣмо** удоволствие. Нѣкои отъ лѣкарствата, които при спиватъ за кжсо време, докарватъ на заспалия твърде приятни сънища. И всички се събуждатъ твърде недоволни, че сж имъ прекъснали приятнитѣ сънища. За болка отъ операцията и дума не става.

Но много операции не могатъ да се направятъ въ нѣколко минути; нѣкои продължаватъ по часъ и даже по нѣколко часа. За такива операции приспиватъ болния за по-дълго време, като му даватъ да вдишва **хлороформъ** или **етеръ**. Болниятъ заспива дълбокъ сънъ, който продължава нѣколко часа — време достатъчно за най-труднитѣ и сложни операции.

По такъвъ начинъ всичкитѣ операции могатъ да се извършватъ безъ всѣкаква болка за болния. Това, разбира се, е голѣмо щастие за болнитѣ, но то доставя не малко радостъ и на лѣкаритѣ.

Въ по-раншнитѣ времена не било лесно на лѣкаря хирургъ да оперира болния, да му разрѣзва и зашива кожата, да му рѣже кость, когато тоя боленъ отчаено пици отъ страшната